

Asian Productivity Organization “The APO in the News”

Name of publication: Dang Cong San Viet Nam (16 OCTOBER 2015, Vietnam)

Page: http://www.cpv.org.vn/cpv/Modules/News/NewsDetail.aspx?co_id=30111&cn_id=738705

Giải bài toán năng suất lao động thấp: Nhà nước, doanh nghiệp, người lao động cùng vào cuộc

11:08 | 16/10/2015

(ĐCSVN) – Năng suất lao động (NSLĐ) thấp chính là nguyên nhân kìm hãm năng lực cạnh tranh - chìa khoá của tăng trưởng kinh tế. Trong khi đó, NSLĐ nước ta hiện thuộc hàng thấp nhất trong khu vực ASEAN đặt Việt Nam trước nguy cơ bị bỏ lại phía sau trong cuộc đua phát triển kinh tế.

Năng suất lao động Việt Nam rất thấp

Chủ trì buổi Tọa đàm "Năng suất lao động - vấn đề của doanh nghiệp hay người lao động" do Báo Lao động tổ chức ngày 14/10 tại Hà Nội, Phó Chủ tịch Tổng LĐLĐ Việt Nam Mai Đức Chính cho biết, trong quá trình tranh luận tại Hội đồng Tiền lương Quốc gia cũng như trao đổi trên các phương tiện thông tin đại chúng, một số ý kiến cho rằng NSLĐ thấp thì không thể đòi tiền lương cao được. "Để tăng NSLĐ thì doanh nghiệp cần cải tiến trước hay người lao động cần cải tiến trước? Nhân tố nào quyết định NSLĐ và giải pháp nào để tăng NSLĐ?", ông Chính nêu vấn đề.

Ông Vũ Quang Thọ, Viện trưởng Viện Công nhân và Công đoàn dẫn số liệu năm 2013 của các tổ chức quốc tế cho thấy, NSLĐ của Việt Nam rất thấp so với các nước ASEAN: bằng 1/18 NSLĐ của Singapore, 1/6,5 khi so với Malaysia, 1/3 Thái Lan và Trung Quốc. Hiện tại NSLĐ Việt Nam chỉ cao hơn Myanmar, Campuchia và đang xấp xỉ Lào. Kể cả các ngành kinh tế mũi nhọn như dầu khí, bưu chính viễn thông cũng chỉ nhỉnh hơn Lào, Campuchia.

Năng suất lao động Việt Nam đang rất thấp so với các nước trong khu vực và trên thế giới - Ảnh: Minh Châu

Đồng quan điểm, Viện trưởng Viện Năng suất Việt Nam Nguyễn Anh Tuấn nêu thực trạng NSLĐ của Việt Nam đang rất thấp so với thế giới và khu vực. Số liệu thống kê của Tổ chức năng suất châu Á cho thấy, NSLĐ của Việt Nam thấp hơn 2 lần so với NSLĐ bình quân của khu vực ASEAN.

Ông Nguyễn Anh Tuấn cảnh báo, nếu Việt Nam vẫn không có những điều chỉnh kịp thời thì tốc độ tăng chậm của NSLĐ sẽ kéo GDP xuống và Việt Nam sẽ rất khó đạt được mục tiêu của một nước công nghiệp. "Nếu duy trì NSLĐ này thì 50 năm nữa Việt Nam mới bằng Thái Lan bây giờ, nếu tăng gấp đôi thì con số này hạ xuống còn 13-14 năm".

ThS Nguyễn Quang Vinh, Giám đốc Văn phòng Doanh nghiệp vì sự Phát triển Bền vững (VCCI), Tổng Thư ký Hội đồng Doanh nghiệp vì sự Phát triển Bền vững Việt Nam (VBCSD) nhấn mạnh, NSLĐ thấp là nguyên nhân chính kìm hãm năng lực cạnh tranh - chìa khoá của tăng trưởng kinh tế. Việt Nam đang đứng trước nguy cơ bị bỏ lại phía sau trong cuộc đua phát triển kinh tế nếu như nhược điểm về năng suất không được khắc phục.

Giải pháp nào để tăng năng suất lao động?

Ông Nguyễn Xuân Dương, Tổng giám đốc Cty may Hưng Yên – doanh nghiệp có 14.000 lao động với thu nhập bình quân 6,5 triệu đồng/người cho rằng, với 65 triệu lao động mà nước ta đang có, NSLĐ quốc gia như vậy thì quá thấp. Hiện Việt Nam đang có cơ cấu lao động vàng với nguồn tài nguyên quý giá này nếu không biết khai thác thì vô cùng đáng lo ngại. Theo ông Dương, việc chỉ cho phép 200 giờ làm thêm/năm như hiện nay là thấp so với thế giới, cơ chế chính sách nhà nước cũng cần cải thiện để giúp doanh nghiệp tăng NSLĐ.

Chỉ ra nguyên nhân khiến NSLĐ của Việt Nam thấp, ông Vũ Quang Thọ phân tích: "nguyên nhân đến từ phía nhà nước, doanh nghiệp, công đoàn và người lao động. Nhà nước chưa tạo ra được nguồn lao động có tay nghề đa dạng và trình độ cao; doanh nghiệp chưa chú trọng tới các vấn đề liên quan tới NSLĐ đặc biệt là chưa quan tâm tới tâm tư của người lao động".

Viện trưởng Viện năng suất Việt Nam Nguyễn Anh Tuấn khẳng định, Việt Nam đang có cơ hội để tăng NSLĐ như môi trường kinh tế - xã hội ổn định, tích lũy đầu tư, trình độ quản lý, khoa học kỹ thuật phát triển. Bên cạnh đó cũng cần phải thay đổi suy nghĩ của người chủ doanh nghiệp khi cho rằng quyết định của mình là trên hết như vậy sẽ không tạo được động lực cho người lao động phát triển.

Theo Phó Trưởng phòng Tiền lương, Viện Lao động Xã hội Nguyễn Thị Hương Hiền, muốn tăng NSLĐ phải tiến hành đồng thời việc tái cơ cấu nền kinh tế; xây dựng môi trường kinh doanh lành mạnh; đổi mới công nghệ, sản xuất và nâng cao chất lượng người lao động, đào tạo phù hợp với cơ cấu.

Nguyên Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Cao Sỹ Kiêm cho rằng, việc tăng NSLĐ ở các doanh nghiệp vừa và nhỏ là khó khăn hơn cả bởi thiếu vốn và chất lượng lao động kém, phần lớn lao động được đào tạo theo kiểu truyền miệng, bắt tay chỉ việc, trong khi lao động kỹ thuật cao, hiện đại chưa nhiều.

Để tăng NSLĐ cần tập trung vào 3 vấn đề: cải thiện chính sách, môi trường; cơ sở hạ tầng, khả năng áp dụng khoa học kỹ thuật và kỹ cương lao động của mỗi doanh nghiệp. "Những năm gần đây, đất nước bị tác động nhiều bởi kinh tế thế giới, doanh nghiệp nhỏ vừa giảm rất nhanh. Đời sống người lao động không ổn định, giảm nhanh, dưới mức tối thiểu dẫn đến động lực tăng năng suất lao động không có", ông Kiêm nói.

Các từ khóa theo tin:

Minh Châu